

STUDIE KEUTERIJEN te DRENTHE

Studie Keuterijen te Drenthe

'Keuterijen, beeld voor de toekomst' is een studie gemaakt in opdracht van de provincie Drenthe. Het is een zoektocht naar verschillende manieren van behouden van keuterijen door ze aan te passen aan de wensen van de tegenwoordige tijd.

Drenthe heeft wat moois in handen! Verscholen in het landschap of aan de rand van dorpen staan namelijk prachtige karakteristieke keuterijen. Ze geven een beeld van de geschiedenis van de kleine boer in Drenthe en horen daarom bij het landschap. Maar, hun aantal neemt drastisch af door sloop. En de keuterijen die overblijven worden vaak op zo'n manier verbouwd dat ze niet meer in hun oorsprong te herkennen zijn. Drents Plateau vindt het belangrijk dat de keuterijen behouden blijven en heeft daarom de publicatie 'Keuterijen, beeld voor de toekomst' gemaakt.

detail en verbouw

uitbreiding

bijgebouwen

behoud uiterlijk

verandering van deur in raam verandert
gevelbeeld nauwelijks

ondergeschikte uitbouw aan achterhuis

ondergeschikt bijgebouw met lage goot

een ander huis door doorgetrokken dakvlakken

schaalfout tussen hoofdhuus en aanbouw

soberheid is verdwenen

het oorspronkelijke huisje verdwijnt

oude vorm verdwenen achter de toevoegingen

gevelcompositie

verhoogde windveer tbv isolatie

decoratie verbloemd de oorspronkelijke soberheid

erker, dakkapel en luifel met (te) grote windveer

Oud en nieuw

Hoe kunnen we het oude en het nieuwe op elkaar aan laten sluiten? Dat is misschien wel de belangrijkste vraag bij het verbouwen van een keuterij. Er zijn verschillende antwoorden denkbaar die houvast kunnen bieden bij het ontwerp. Vaak levert een consequente uitwerking de beste resultaten op.

Wij onderscheiden hier drie mogelijkheden:
Behoud uiterlijk, Uitbreiden en Nieuwe stijl.

Behoud uiterlijk

Wie hecht aan het oorspronkelijke uiterlijk van de keuterij zal er alles aan willen doen om dat zo veel mogelijk in die staat te houden of te brengen. Ruimte kan intern gevonden worden door een nieuwe indeling te maken, de ruimte onder de kap bij de leefruimte te voegen of de begane grond te verdiepen.

Nieuwe gevelopeningen zoals de bestaande kunnen worden toegevoegd en ook voor het materiaal en detaillering geldt de oorspronkelijke toestand als uitgangspunt. Aan de buitenkant zie je nauwelijks iets van het veranderende gebruik. Een passende inrichting van het erf (sober met veel gras) maakt het beeld compleet.

Uitbreiden

De geschiedenis van veel Drentse keuterijen is er één van geleidelijk uitbreiden. De vorm van allerlei toevoegingen is, voor een getraind oog, helemaal te herleiden tot vroegere veranderingen in het gebruik. Het uitbreiden van een keuterij om hem aan te passen aan de wensen van deze tijd is dan ook helemaal in lijn met de geschiedenis. Voor het uiterlijk betekent dat het behoud van de oorspronkelijke verschijningsvorm niet voorop staat. De veranderingen moeten passen bij het gebouw. Bijvoorbeeld door kleine ingrepen die aansluiten bij eerder toegepaste materialen en details. Toevoeging van zijvleugels, zoals al vaker gedaan, past in deze benaderingswijze. Maar ook de toevoeging van een nieuw volume, vormgegeven als een bijgebouw op het erf.

Nieuwe stijl

Een derde mogelijkheid is er één waarbij een maximaal contrast tussen oud en nieuw zichtbaar is. De nieuwe ingreep mag niet leiden tot een situatie, waarbij de keuterij in het niet verdwijnt ten opzicht van de nieuwbouw, maar in vorm en materiaal is duidelijk dat het nieuwe gedeelte een eigentijdse toevoeging betreft. Deze optie vraagt om een goede aansluiting van oude en nieuwe elementen die naar elkaar verwijzen, maar ook nadrukkelijk hun eigen kenmerken hebben. De kunst is hier om een evenwicht te vinden tussen verschil en verwantschap.

Keuterijen, Beeld voor de toekomst studie

team : R.Hendriks, T. Mars,
K. Elema
opdrachtgever : Drents Plateau
jaar : 2008

detail en verbouw

uitbreiden

*achterhuis krijgt woonfunctie,
nieuwe vensters verschijnen*

uitbreiding

*uitbouw van voorhuis met heldere
overgang tussen oud en nieuw*

bijgebouwen

glazen gang verbindt oud en nieuw

detail en verbouw

nieuwe stijl

*wonen in het achterhuis met nieuwe
vensters in bestaande contour*

uitbreiding

*het achterhuis wordt vergroot met
volume in afwijkend materiaal*

bijgebouwen

*autonoom volume naast keuterij met
voorgevel achter die van de keuterij*